

Nacka kommun

Granskning av årsbokslut och årsredovisning 2019

Building a better
working world

Innehållsförteckning

1.	Inledning	3
2.	Sammanfattning	4
3.	God ekonomisk hushållning	6
4.	Kommunens ekonomiska läge	7
4.1.	Nacka kommuns ekonomiska resultat	7
4.1.1.	Balanskravsresultatet	7
4.2.	Registeranalys löner	8
4.3.	Avvikelser styrelse/nämnd	8
5.	Balansräkningen	10
5.1.	Anläggningstillgångar 8 541 Mkr (8 076 Mkr)	10
5.2.	Omsättningstillgångar 1 168 Mkr (709 Mkr)	11
5.3.	Eget kapital 4 076 Mkr (3 618 Mkr)	11
5.4.	Avsättning för pensioner, 784 Mkr (686 Mkr)	11
5.5.	Övriga avsättningar 760 Mkr (839 Mkr)	11
5.6.	Långfristiga skulder 2 883 Mkr (2 215 Mkr)	12
5.7.	Kortfristiga skulder, 1 265 Mkr (1 473 Mkr)	12
6.	Ställda panter och ansvarsförbindelser	13
7.	Leasingåtaganden	13
8.	Sammanställd redovisning	13
9.	Förtroendekänsliga kostnader	14
10.	Förvaltade fonder	14
11.	Bokslutsprocessen	14
12.	Intäkter kopplat till exploateringsbidrag	14

1. Inledning

På uppdrag av Nacka kommuns förtroendevalda revisorer har Ernst & Young AB (EY) granskat kommunens årsbokslut och årsredovisning för år 2019.

Syftet med granskningen är att erhålla tillräckliga underlag/revisionsbevis för revisorernas uttalanden i revisionsberättelsen beträffande om räkenskaperna ger en rättvisande bild av kommunens och kommunkoncernens resultat och ställning samt att redovisningen av verksamhetens resultat och måluppfyllelse redovisas i enlighet med kommunallagens krav. Vidare syftar granskningen till att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för förslag till uttalande i revisionsberättelsen om fullmäktiges godkännande av årsredovisningen.

Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och inriktas främst på att säkerställa att kommunen följer den kommunala bokförings- och redovisningslagen (LKBR) och rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Vid granskningen har, i enlighet med god revisionssed, väsentlighet och risk varit vägledande. Granskningen täcker således inte in alla eventuella brister i intern kontroll och räkenskaper.

De mest väsentliga noteringarna som gjorts i granskningen sammanfattas under punkt 2. Samtliga belopp är angivna i miljoner kr (Mkr) om inget annat anges. Belopp inom parentes avser jämförelseåret 2018.

Rapporten har faktakontrollerats av kommunen.

2. Sammanfattning

- Granskningen av årsbokslutet och årsredovisningen har inte påvisat några väsentliga fel i resultat eller ställning. Kommunen har anpassat årsredovisningen till den nya kommunala bokförings- och redovisningslagen som gäller från 1 januari 2019. Kommunen har valt att inte ändra princip för redovisning av gatukostnadsersättningar 2019 utan kommer att göra det år 2020. RKR:s styrelse anser att kommunerna har möjlighet att välja att införa de nya reglerna antingen 2019 eller 2020. Ändringen kommer att få väsentlig effekt på balansräkning och resultaträkning. Kommunen lämnar inte upplysning om den bedömda effekten av förändrade principer för redovisning av gatukostnadsersättningar 2020, vilket ska göras enligt de upplysningskrav som följer av 9 kap. 3 § i LKBR.
- Avstämningar för kommunens bokslut håller en god kvalitet och bokslutsarbetet har i huvudsak färdigställts enligt tidsplan.
- Socialnämnden, NTN samt KSVU redovisar relativt väsentliga underskott vilket indikerar brister i styrningen.
- Kommunen redovisar ett positivt resultat för 2019 om 463 Mkr (90). Resultatet överstiger årets budget med 194 Mkr. Större förklaringsposter till detta är försäljning av en exploateringsfastighet vilket genererade en reavinst om 229 Mkr, ett övertagande av allmänna anläggningar (gåva) i Tollare vilket genererade en intäkt om 172 Mkr samt försäljningen av Fisksåtraskolan till en reavinst om 34 mkr. Samtidigt redovisar nämnderna sammantaget ett underskott på 47 Mkr. Styrelse och nämnder behöver ha stort fokus på ekonomistyrning och säkerställa att verksamheterna bedrivs inom ramen för de av fullmäktige beslutade ekonomiska ramarna.
- Kommunens soliditet, med hänsyn tagen till pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelser, uppgår per 2019-12-31 till 27 procent, att jämföra med 24 procent per 2018-12-31.
- Den av kommunen använda metoden för att analysera och följa upp verksamhetens resultat tillsammans med insatta resurser är tydlig och enkel att förstå. Detta gäller även för den samlade presentationen och de signalsystem som ges över mål och måluppfyllelse. I likhet med tidigare år bedömer vi att en god redovisning ges av måluppfyllelsen.
- Gällande god ekonomisk hushållning bedömer kommunstyrelsen att två av fyra indikatorer är uppfyllda.
 - Resultatöverskottet understiger 2 % för 2019 (även för 2018). Exklusive reavinster är överskottet 1,3 % och inklusive reavinster 8,3 %.
 - Soliditeten, exklusive ansvarsförbindelsen för pensioner, uppgår till 42 %, jämfört med 41 % året innan. Såväl målet om soliditetsförbättring som målet om en soliditet överstigande 38 % uppnås.

- Målet att stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod uppnås inte.
 - Övriga investeringar finansierades till ca 100 % av egna medel, vilket innebär att målnivån om 50 % nåddes.
- Nackas finansiella ställning är relativt sett god med förhållandevis låga låneskulder och god soliditet. Verksamheternas underliggande resultat är dock bekymmersam och även de negativa budgetavvikelser som redovisas för KSVU och några av nämnderna. Den planerade höga investeringstakten kommer också att leda till ökad låneskuld. Balanskravsresultatet är i nivå med föregående år och uppgår till 71 mkr (75 mkr).

3. God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra övergripande mål samt om fokusområden och resultatindikatorer för respektive nämnd. De senare utgör grunden för bedömningen om kommunen lever upp till de övergripande målen eller inte. Uppfylldandet av de övergripande målen kommenteras sammantaget inledningsvis i avsnittet "Kommunens måluppfyllelse". Bedömningen bygger på resultaten från respektive nämnd, och kommunens samlade bedömning är att graden av måluppfyllnad är god. För målen har kommunfullmäktige beslutat om underliggande fokusområden och målsatta resultatindikatorer för varje nämnd. Resultatindikatorerna utvärderas i en tregradig skala (grönt, gult och rött). De fyra övergripande målen är:

- ▶ Bästa utveckling för alla (48 indikatorer – 9 röda, 19 gula, 20 gröna)
- ▶ Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka (41 indikatorer – 10 röda, 13 gula och 18 gröna)
- ▶ Stark och balanserad tillväxt (27 indikatorer – 5 röda, 6 gula, 16 gröna)
- ▶ Maximalt värde för skattepengarna (31 indikatorer – 6 röda, 8 gula, 17 gröna)

Gällande god ekonomisk hushållning anser kommunstyrelsen att två av de fyra resultatindikatorerna är uppfyllda.

- ▶ Resultatöverskottet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Nacka kommuns mål är ett resultatöverskott motsvarande minst 2 procent i den ordinarie verksamheten. Årets resultatöverskott, inklusive realisationsvinster och andra försäljningsintäkter, uppgår till 8,3 procent (1,7 procent 2018). Rensat för realisationsvinster och andra poster av engångskaraktär uppgår resultatöverskottet för 2019 till 1,3 procent (1 procent 2018). Målet uppnås således inte för 2019.
- ▶ Kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Nacka kommuns mål är att soliditeten ska stärkas över åren, samt att den ska överstiga 38 procent. Soliditeten uppgår till 42 procent, jämfört med 41 procent året innan. Det är en förbättring med 1 procentenhet, och målet att soliditeten ska stärkas har därmed uppnåtts.
- ▶ Kommunens stadsutveckling ska vara självfinansierad över en femårsperiod¹, innebärande att inkomsterna ska vara minst lika stora som utgifterna sett över hela stadsutvecklingsportföljen. Målet uppnås inte.
- ▶ Kommunens övriga investeringar (dvs. exklusive stadsutvecklingsverksamheten) ska självfinansieras till hälften. Övriga investeringar finansierades under 2019 till ca 100 procent (66 procent 2018) av egna medel, vilket innebär att målnivån om 50 procent nåddes.

Vår bedömning – Årsredovisningen ger en god beskrivning av hur kommunen klarar av att uppfylla de mål som formulerats av kommunfullmäktige. Textdelarna ger en bra bild och beskrivning av i vilka avseenden som målen uppfylls och var det finns brister. Den ekonomiska utvecklingen med lågt resultatöverskott exklusive reavinster (1,3%) och hög investeringstakt är bekymrande. Styrelse och nämnder behöver säkerställa kostnadskontroll och god ekonomisk styrning.

¹ Med femårsperiod avses perioden 2016–2020.

4. Kommunens ekonomiska läge

Resultaträkning, Mkr	2019		
	Utfall	Budget	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	1 693	1 046	647
Verksamhetens kostnader	-6 543	-6 093	-450
Avskrivningar	-263	-249	-14
Skattenetto	5 572	5 578	-6
Finansnetto	3	-14	17
Årets resultat	463	269	194

4.1. Nacka kommuns ekonomiska resultat

Kommunen redovisar ett positivt resultat för 2019 om 463 Mkr (90). Resultatet är 194 Mkr högre än budgeterat. Större förklaringsposter till detta är försäljning av en exploateringsfastighet vilket genererade en reavinst om 229 Mkr samt ett övertagande av allmänna anläggningar (gåva) i Tollare vilket genererade en intäkt om 172 Mkr. Samtidigt redovisar nämnderna sammantaget ett underskott på 47 Mkr (se vidare avsnitt 4.4.)

Skattenettot uppgår till 5 572 Mkr (5 293), vilket motsvarar en ökning om 279 Mkr (5%) jämfört med 2018. Av detta utgör 5 599 Mkr (5 408) skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning utgör -27 Mkr (-115). Kommunal skatten har varit oförändrad under 2019. Ökningen av skatteintäkter förklaras främst av ett ökat antal invånare samt av ett högre skatteunderlag. Redovisningen av skatter sker i enlighet med riktlinjer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Avseende generella statsbidrag och utjämning är de största skillnaderna mot föregående år regleringsbidrag (57 Mkr högre), kostnadsutjämningsbidrag (31 Mkr högre) och inkomstutjämningsavgiften (40 Mkr lägre).

4.1.1. Balanskravsresultatet

Av LKBR kap 11 §10 framgår att kommunen i förvaltningsberättelsen ska lämna upplysning om årets resultat efter balanskravsjusteringar. Beräkningen av detta ska ske enligt följande²:

- = Årets resultat enligt resultaträkningen
- reducereing av samtliga realisationsvinster
- + justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet
- + justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet
- +/- realiserade vinster och förluster i värdepapper
- /+ återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper
- = Årets resultat efter balanskravsjusteringar
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv
- + användning av medel från resultatutjämningsreserv
- = Balanskravsresultat

² RKR:s Information Beräkning och redovisning av balanskravsresultat, november 2018

Huvudprincipen är att en realisationsvinst som uppkommit vid försäljning av anläggningstillgång, inte ska räknas in i balanskravet, och årets resultat reduceras därför med samtliga realisationsvinster. Återföring får emellertid ske av realisationsvinster och -förluster enligt en undantagsmöjlighet. Ett exempel som nämns är då försäljningen är ett led i en omstrukturering, vilket kan vara fallet när en verksamhet inte längre ska bedrivas på grund av befolkningsstrukturella förändringar och då en försäljning medför lägre framtida kostnader.

Nacka kommun redovisar för 2019 ett resultat efter balanskravsjusteringar uppgående till 71 Mkr (75), där skillnaden mot årets resultat huvudsakligen utgörs av reduktion av realisationsvinster. Försäljningen av Fisksätraskolan, med en redovisad realisationsvinst om 34 Mkr, ingår i balanskravsresultatet. Kommunen motiverar detta med att bakgrunden till försäljningen är en omstrukturering då elevunderlaget minskat samt att Fisksätraskolan har gått med underskott och att detta åtgärdats genom försäljningen (dvs. lägre framtida kostnader).

4.2. Registeranalys löner

I enlighet med vår revisionsplan har vi i bokslutet kompletterat vår rutingenomgång av löneprocessen med en substansgranskning i form av registeranalys av löner för perioden januari-december 2019. Substansgranskningen har utförts genom stickprovsgranskning där vi med stöd av registeranalysen följt upp bl.a. höga bruttolöner, dubbla poster samt ytterligare avvikande poster. Avseende dubbla poster noteras att en felaktig utbetalning av arvode skett, där ett månadsarvode utbetalades gånger 12. Detta upptäcktes av kommunen månaden efter löneföringen och ett återkrav ställdes ut. Beloppet är inte väsentligt.

Vi har även stickprovsvis följt upp utbetalade avgångsvederlag (i registeranalysen fångas enskilda dylika transaktionsposter överstigande 80 tkr upp). Avstämning mot avtal eller annat likvärdigt underlag har skett för avgångsvederlag motsvarande 1,2 Mkr av totalt 2,1 Mkr. Granskningen har inte föranlett några noteringar.

4.3. Avvikelser styrelse/nämnd

Driftredovisning, Mkr	2019		
	Utfall	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelsen (inkl. tunnelbanan)	-222	-186	-36
Arbets- och företagsnämnden	-229	-246	17
Fritidsnämnden	-158	-167	9
Kulturnämnden	-137	-141	4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38	-33	4
Natur- och trafiknämnden	-284	-250	-34
Socialnämnden	-808	-771	-37
Utbildningsnämnden	-2 841	-2 887	46

Äldrenämnden	-809	-796	-12
Överförmyndarnämnden	-8	-8	0
Finansförvaltningen	5 996	5 755	241
Årets resultat	463	269	194

Kommunstyrelsen

Avvikelsen för kommunstyrelsen förklaras bland annat av ett underskott för kommunstyrelsen övergripande delar uppgående till 27 miljoner kronor. Detta förklaras av högre kostnader avseende medlemsavgifter (SKR Storstockholm), samt centrala kommundemensamma kostnader för service och högre kostnader för stöd från stödenheterna än budgeterat. Avsättningen för tunnelbanan är i nivå med budget.

Kommunstyrelsen visade även 2017-2018 på väsentliga negativa budgetavvikelser.

Arbets- och företagsnämnden

Arbets- och företagsnämnden redovisar ett överskott om 17 Mkr jämfört med budget (föregående år ett underskott om 43 Mkr). Den positiva avvikelsen förklaras av budgetöverskott inom den arbetsmarknadsrelaterade verksamheten (bl.a. mindre efterfrågan avseende "jobbpengen") samt större intäkter i form av statsbidrag för mottagandet av nyanlända flyktingar än beräknat.

Natur- och trafiknämnden

Natur- och trafiknämndens budgetunderskott om -34 Mkr anges vara hänförlig till ökade kostnader avseende ett stort snöfall i februari (-13 Mkr) och ökade kapitaltjänstkostnader (-12 Mkr) till följd av de ändrade redovisningsreglerna för övertagande av färdigställda allmänna anläggningar till kommunen från exploatörer.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett underskott om -37 Mkr, där den enskilt största förklaringsposten är dygnsvård för barn och unga vilken redovisar en avvikelse om 28 Mkr. Antalet barn och unga som får vård på institution, familjehem och jourhem har fortsatt att öka.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott om 46 Mkr, vilket främst är hänförligt till Förskola och pedagogisk omsorg (överskott 26 Mkr) samt till att förskoleklass och grund- samt grundsärskola tillsammans redovisar ett överskott om 14 Mkr. För båda verksamheterna förklaras detta till stor del av färre antal barn än budgeterat för.

5. Balansräkningen

5.1. Anläggningstillgångar 8 541 Mkr (8 076 Mkr)

Balansposten utgörs framför allt av byggnader och mark (4 767 Mkr) samt pågående investeringar (2 602 Mkr). Årets nettoinvesteringar i anläggningstillgångar uppgår till 1 124 Mkr (969) och årets avskrivningar till 263 Mkr (221).

För anskaffningar under året har ett urval granskats mot underlag med avseende på balansgillhet och rörelsetillhörighet. Större anskaffningar under året utgörs av Nya Gatan (116 Mkr), Boo Gård skola (80 Mkr), Orminge C (69 Mkr), Mötesplats Nacka (65 Mkr) och Sigfridsborgskola (61 Mkr).

Vi har inhämtat aktiveringsunderlaget som upprättats i samband med avslut av investeringsprojekt och aktivering av anläggningstillgångarna. Vi har stämt av att tillgången finns upptagen i anläggningsregister samt att den tagits bort från listan över pågående projekt. Granskade aktiverade projekt är Norra Skuru (95 Mkr), Ältadalen (126 Mkr) och Oxelvägens förskola (72 Mkr).

Antalet projekt som redovisas som pågående och som inte har några transaktioner redovisade under längre tid är ungefär i nivå med 2018. Totalt uppgår de stillastående projekten till 47 Mkr (48) fördelat på 35 projekt (31). Bland dessa noterar vi emellertid fyra projekt för vilka det anges "Balanserad förgäveskostnad". Vi ser således indikationer på att det finns förgävesutgifter bokförda som tillgångar. En genomlysning behöver ske av dessa, och kommunen har påbörjat en sådan.

Årets försäljningar är väsentligt högre än föregående år, med en total realisationsvinst om cirka 336 Mkr (132). Årets försäljningar avser främst exploateringsfastigheter som sålts med realisationsvinster om totalt 229 mkr som i sin helhet utgörs av realisationsvinst på Nybackakvarteret. Försäljningar till Nacka VA har gjorts om totalt 433 Mkr (dessa har emellertid inte genererat realisationsvinst utan försäljning har skett till bokfört värde). Utöver försäljningen av Nybackakvarteret har även försäljningar av byggnader och mark gjorts med realisationsvinster om ca 90 Mkr. Dessa utgörs bl.a. av försäljning av Fisksätraskolan om 34 Mkr. Utöver dessa försäljningar har inga väsentliga försäljningar eller utrangeringar gjorts under året. Totalt har anläggningar till ett restvärde om 32 Mkr (22) utrangerats. Dessa utgörs av maskiner och anläggningar som ej längre är i kommunens ägo.

Avskrivning av aktiverade utgifter sker enligt gällande principer från och med månaden efter anskaffningstidpunkten eller färdigställandet. Årets avskrivningar har granskats utifrån fastställda principer utan anmärkning.

De finansiella anläggningstillgångarna uppgår till 1 010 Mkr (1 066) och avser utlåning till Nacka stadshus AB, aktier i dotterbolag samt bostadsrätter. Kommunen har under 2019 sålt bostadsrätter motsvarande ett bokfört värde om 70 Mkr, vilket är i linje med ett särskilt uppdrag från kommunfullmäktige ("Sälja de bostadsrätter som inte behövs för att klara flyktingmottagandet").

5.2. Omsättningstillgångar 1 168 Mkr (709 Mkr)

De största delposterna inom omsättningstillgångar är interimfordringar (407 Mkr) och kundfordringar (471 Mkr). Interimfordringar har ökat med 168 Mkr jämfört med föregående år, vilket främst är hänförligt till en upplupen intäkt om 154 Mkr avseende försäljningen av exploateringsmark i Nybackakvarteret i Orminge. Kundfordringar har ökat med 334 Mkr. Per 2019-12-31 finns en fordran på Nacka vatten och avfall AB om 363 Mkr avseende försäljningen av anläggningstillgångar.

Posterna har stämts av mot bokslutsspecifikationer samt underlag i form av bidragsbeslut, reskontror och periodiseringsrapporter.

Twistiga leverantörsfakturor har minskat från 50 Mkr till 7 Mkr. Redan i samband med augustibokslutet hade Nacka löst twistiga investeringsfakturor med JM om 13 Mkr samt med ÅF om 20 Mkr.

5.3. Eget kapital 4 076 Mkr (3 618 Mkr)

Förändringen av eget kapital jämfört med föregående år motsvaras av 2019 års resultat om 463 Mkr, samt en justeringspost om 6 Mkr kopplat till ändrad redovisningsprincip avseende anteciperad utdelning. Detta i enlighet med RKR R2 som anger att utdelningar ska redovisas när rätten att få utdelning bedöms som säker och beslut om utdelning har fattats på bolagsstämman. Resultatutjämningsreserven är oförändrad och uppgår till 131 Mkr.

Ingående balans har justerats med -21 Mkr; även denna justering är hänförlig till anteciperad utdelning.

5.4. Avsättning för pensioner, 784 Mkr (686 Mkr)

Pensionsförpliktelser intjänade från och med år 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen, medan pensionsförpliktelser intjänade före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Redovisningen sker i enlighet med lag och RKR:s rekommendationer.

Särskild löneskatt om 24,26 procent är inkluderad i beloppet. Ökningen mot föregående år fördelar sig på 79 Mkr i ökad pensionsavsättning och 19 Mkr i ökad avsättning för särskild löneskatt. Den ökade pensionsavsättningen beror huvudsakligen på ökning i intjänandeår för kommunens anställda och är i nivå med de förändringar som skett under de senaste åren. Avsättningen har stämts av mot rapport från KPA utan anmärkning.

5.5. Övriga avsättningar 760 Mkr (839 Mkr)

Övriga avsättningar utgörs av kostnaden för tunnelbanan, vilken uppgår till 760 Mkr inklusive indexuppräknings. Delbetalningar om sammanlagt 100 Mkr av medfinansieringen har gjorts under året. Avsättningen är avstämd till belopp gentemot investerings- och finansieringsplan samt finansieringsavtal. Enligt medfinansieringsavtal ska en årlig indexuppräknings göras enligt KPI. Nacka kommun har under 2019 räknat upp avsättningen med 20,5 Mkr.

Under senhösten 2019 meddelades att nya kostnadsbedömningar visade att tillkommande samhällskrav (främst miljö- och säkerhetskrav) kommer att öka

kostnaden för utbyggnaden av tunnelbanan med 9 miljarder kronor. Även byggtiden bedöms bli längre än initialt beräknat. Det är i nuläget inte fastställt hur denna merkostnad kommer att fördelas mellan de berörda kommunerna, regionen och staten. I huvudavtalet från 2014 gällande finansiering och medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan ansvarar Nacka kommun för 3,3 % av den totala finansieringen.

5.6. Långfristiga skulder 2 883 Mkr (2 215 Mkr)

Långfristiga låneskulder

Långfristiga skulder till kreditinstitut uppgår till 1 150 Mkr (650); under året har ett nytt obligationslån om 500 Mkr upptagits.

Långfristiga skulder som periodiseras som intäkter över tid

I långfristiga skulder ingår också förutbetalda investeringsinkomster i form av erhållna gatukostnadsersättningar, anläggnings-/anslutningsavgifter och övriga investeringsbidrag uppgående till 1 520 Mkr (1 522). Dessa intäktsförs över tid i takt med att avskrivningar sker av de tillgångar som finansieringen avser. Från och med 2020 ska sådana ersättningar intäktsföras när prestationen mot motparten är fullföljd.

I posten ingår även delar av tidigare bokförd realisationsvinst vid försäljning av fastigheter till Hemsö. Till följd av att kommunen återhyr delar av dessa lokaler efter försäljningen periodiseras realisationsvinsten avseende de återhyrda lokalerna linjärt över hyresperioden i enlighet med RKR:s rekommendationer. Då intäkten ska redovisas över en längre tidsperiod redovisas den del som avser vinster vilka ska intäktsföras senare än ett år efter balansdagen som en långfristig skuld. Den långfristiga delen av den redovisade skulden uppgår till 214 Mkr per 2019-12-31. Föregående år redovisades hela beloppet som kortfristig skuld och jämförelsetalen har inte ändrats med avseende på detta.

5.7. Kortfristiga skulder, 1 265 Mkr (1 473 Mkr)

Posten kortfristiga skulder utgörs framför allt av leverantörsskulder (361 Mkr), kortfristiga skulder till kreditinstitut (285 Mkr) och interimsskulder (577 Mkr). Förändringen jämfört med föregående år är bl.a. hänförlig till omklassificeringen av Hemsötransaktionen (jmf avsnitt 5.6).

Avstämning har skett mot leverantörsreskontra, underlag från bank och underlag från lönesystemet där stickprovsgranskning genomförts för att säkerställa att skulderna är bokförda till korrekta belopp. Personalrelaterade skatter har stämts av mot deklarationsunderlag utan anmärkning. Periodiseringskontroll utförts för att säkerställa att inte väsentliga kostnader bokförts i fel period. Utförd granskning har inte föranlett några noteringar.

6. Ställda panter och ansvarsförbindelser

Mkr	2019-12-31	2018-12-31
Pensionsförpliktelser som inte har skuldförts	1 455	1 490
Borgensförbindelser	39	41

Pensionsförpliktelser som inte redovisas som skuld avser intjänade pensioner fram till år 1998. Detta är korrekt hanterat. Beloppet har stämts av mot underlag från KPA utan anmärkning. I beloppet ovan ingår även löneskatt om 24,26 procent, vikt har kontrollberäknats utan anmärkning.

Borgensförbindelser består främst av borgensåtaganden gentemot föreningar och har stämts av mot engagemangsbesked från bank.

7. Leasingåtaganden

Kommunen följer RKR R5 "Leasing". Detta innebär bl.a. att kommunen har lämnat upplysning om det sammanlagda beloppet per balansdagen av framtida minimileaseavgifter (2 133 Mkr), fördelade på förfallotidpunkter enligt följande:

- inom ett år (180 Mkr),
- senare än ett år men inom fem år (721 Mkr),
- senare än fem år (1 232 Mkr).

Redovisade belopp har stämts av mot leasingsammanställning utan anmärkning. Leasing avser framförallt hyra av lokaler.

8. Sammanställd redovisning

Koncernen i kommunens årsredovisning omfattar kommunen samt Nacka Stadshuskoncernen. Stadshuskoncernen omfattar Nacka Stadshus AB och dess två dotterbolag Nacka vatten & avfall AB samt Nacka Energi AB-koncernen. Under 2018 likviderades Nysätra Fastighets AB.

Koncernens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter har granskats i enlighet med god sed.

Mkr	2019	2018
Kommunen	463	90
Nacka Stadshus koncernen	58	41
Elimineringar	-21	-27
Koncernresultat	500	104

Elimineringar som påverkar resultatet avser finansiella poster (utdelning). Därutöver har elimineringar skett för interna mellanhavanden.

9. Förtroendekänsliga kostnader

I samband med löpande granskning under hösten genomfördes en stickprovsvis granskning av förtroendekänsliga kostnader med fokus på kostnader för representation, konferenser och resor. Detta har kompletterats med en granskning av ett urval av kommunalrådets omkostnader. Granskningen genomfördes utan väsentliga anmärkningar.

10. Förvaltade fonder

Kommunstyrelsen är förvaltare till fyra fonder, Stiftelsen Skolsamfonden, Stiftelsen Sociala Samfonden, Stiftelsen Lindbergs fond samt Stiftelsen Kapten P Möllers skolfond. De tre förstnämnda fonderna har gemensam tillgångsförvaltning medan Kapten P Möllers tillgångar förvaltas separat.

Revisionen av de förvaltade fonderna beräknas genomföras under våren. Vi har tidigare påtalat vikten av att förvaltningen av stiftelsens medel sker separat från kommunens medel, att det finns en plan för avkastning på dessa medel, samt en plan för hur fria medel ska kunna delas ut enligt stadgar/urkunder. Kommunen har i februari 2020 tillsett att Stiftelsen Skolsamfonden, Stiftelsen Lindbergs fond och Stiftelsen Kapten P Möllers numera har egna PlusGiro-konton. Stiftelsen Sociala Samfonden ska avvecklas under 2020.

11. Bokslutsprocessen

Bokslutsarbetet har i huvudsak färdigställts enligt tidsplan. Vi ser positivt på den digitala hanteringen som kommunen sedan tidigare implementerat och den förbättrade dokumentation som görs. Bokslutsbilagor och underliggande dokumentation bedöms hålla en god kvalitet.

Vi noterar dock att det finns utrymme att förstärka den interna kontrollen och processen avseende upprättandet av kassaflödesanalys för koncernen.

Efter utförd revision av årsbokslutet har vi inte identifierat några väsentliga felaktigheter och årsredovisningen bedöms, efter de justeringar som genomförts, ge en rättvisande bild av Nacka kommuns resultat och finansiella ställning. Vi har emellertid lämnat rekommendationer avseende årsredovisningens struktur inför 2020. Detta gäller främst att kommunen ytterligare behöver anpassa strukturen på årsredovisningen till den nya kommunala bokförings- och redovisningslagen som gäller från 1 januari 2019.

12. Intäkter kopplat till exploateringsbidrag

Vi rapporterade i samband med delårsgranskningen att det efter LKBR:s ikraftträdande den 1 januari 2019 var osäkert om gatukostnads- och exploateringsersättningar kan vara skuldförd när förpliktelse inte längre föreligger mot extern part.

Det rådde under en period osäkerhet om hur sådana ersättningar ska redovisas, då RKR:s styrelse i juni 2019 meddelade att det tills vidare är tillåtet att redovisa dessa enligt både tidigare regelverk (som gällde tom 2018-12-31) och det nya regelverket (som gäller från 2019-01-01).

Det nya regelverket innebär att gatukostnadsersättningar ska redovisas som intäkter vid ett tillfälle (när prestationen från kommunen är fullföljd) istället för att periodiseras i takt med avskrivningar på gator/vägar.

Vid RKR:s styrelsemöte den 17 oktober beslutades att ge ut en reviderad version av RKR R2 Intäkter. Med hänsyn till att beslut fattats sent under året har tillämpningstidpunkten av rekommendationen skjutits fram, och träder i kraft för räkenskapsåret 2020 (tidigare tillämpning uppmuntras emellertid). RKR:s slutsats är att inkomster från gatukostnads- och exploateringsersättningar samt bidrag från privata bidragsgivare, ska intäktsredovisas när intäktskriterierna är uppfyllda och det inte längre finns någon förpliktelse gentemot motparten. Intäktsredovisningen ska inte påverkas av de principer som tillämpas för avskrivningar.

Det synsätt som föreligger när det gäller offentliga bidrag har sitt ursprung i IAS 20, där bidraget inte ses som en del av själva finansieringen utan som ett politiskt uttalat mål att stimulera vissa investeringar genom att kompensera för de ökade kostnader som dessa investeringar kan medföra.

Nya RKR R2 kommer att få väsentliga konsekvenser för Nacka kommuns resultat och ställning. Soliditeten kan komma att öka kraftigt och även intäkterna kommer att öka kraftigt de år exploateringsersättningar och gatukostnadsersättningar erhålls.

Kommunen har valt att inte ändra princip för redovisning av gatukostnadsersättningar 2019 utan kommer att göra det år 2020. Kommunen lämnar inte upplysning om den bedömda effekten av förändrade principer för redovisning av gatukostnadsersättningar 2020, vilket ska göras enligt de upplysningskrav som följer av 9 kap. 3 § i LKBR.

Nacka den 25 mars 2020

Mikael Sjölander
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Jenny Göthberg
Auktoriserad revisor